

Gazeta si F6ie'a esse regulatu o data pe septemana, adeca: Mercuria. —

Pretulu loru este pe 1 anu 10 f., pe diumetate ana 5 f. austr. Inlainturulu Monarchiei.

GAZETA

TRANSILVANIEI.

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1 sem., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se prenumera la t6te postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petit“ se ceru 8 cr. val. austr.

Monarchi'a Austriaca.

Partea ofici6sa.

ORDIN'6CHENEA

ministereilor6 de interno, de izotidiz de comer6is, indzestrie si konstr6it6rele p6zliche si a scupremei astorit66i de poli6i6 din 4 Ianuarie 1859*).

Pentru t6te cerile imperi6lii a6ar6 de kon6in6iz6i militare, despre 6olosirea preselor6 de m6l6in6ic6iz6ne p6zite Raguenau si Thieleane pres6m si despre 6olosirea altor6 pres6 asemenea.

Supre a res6ira 6ndoi6ala ce s'a p6sk6z6, ministereiz6 de interno, de izotidiz, si de comer6is, indzestrie si konstr6it6rele si scuprema astorit6ate de poli6ie a6z k6 kale a deklar6 k6mk6:

1. Supre a 6inea si 6olosi pres6le Raguenau si Thieleane pres6m si supre a 6ine si 6olosi alte prepar6ri asemenea de tip6rire kari sher6eok6 pentru m6l6in6ik6rea tip6rit6reilor6 6n mod6 me6anico-6emik6, e del6ps6 kon6es6z6nea resp6ntiviz6i g6vernator6 (pres6medinte al6 des6p6r6im6nt6iz6i g6vern6iale al6 cer6i).

2. 6inerea neastorit6iz6t6 a a6estor6 m6z666e de m6l6in6ic6iz6ne e a se p6rt6apta d6nz 6. 327 din kod66ele penale ka o abatere 6n kontra 6inere6i astorit6ate a 6nei pres6 ask6p6e.

3. A6este d6ps666iz6ni p6 se al6ik6 la pres6le ce se 6oloseok6 de k6tr6 dereg6tr6ie6e 6mp6r6t6m6ti.

Baron6z6 de Bah m. n. Kom6tele Nadac6i m. n. Kavaler6z6 de Togenberg m. n. Baron6z6 de Kempen m. n. M. J.

Ministereiz6 de 6inande av6nd6 6n vedere 66 11 si 12 din patente 6mp6r6t6ck6 din 27 Aprilie 1858 — viz. imp. XVI. 63 — a6z k6 kale a ordina, ka van6i de k6te doi k666er6 de ar6int6 si de k6te z66e 6eptes6ime din rem6z66 lom6ardo-ven66ian6, kari a6 val6re de doi k666er6 p6z6, s6 se 6nk6oseze p6nz la kapet6z6 6zi Iz6ie 1859 si ka prin 6rt6are din 1 A6g6st6 1859 s6 p6 6m6le mai m6z6 6n k6r66.

A6est6i van6i, p6nz la kapet6z6 6zi Iz6ie 1859 se vor6 ak6enta 66r6 p66e o 6mp6dekar6e de k6tr6 t6te kass6le si of66ic6ele at6t6 la resp6nder6i k6t6 si la sk6m6z6ri, 6ar' de dat6 p6 se vor6 mai da mai m6z6 din parte6 kass6lor6 si a of66ic6elor6.

A6esti van6i de ar6m6z6 d6nz kapet6z6 6zi Iz6ie 1859 se vor6 p6tea p6da p6zmai ka materiale de ar6m6z6 d6nz grez6ate si k6 p6666r6le ce se vor6 s6z6tori 6n p6v6in6a a6easta si se vor6 ak6enta p6zmai la 6rt666ore6e of66ic6e si kass6e:

1. La of66ic6iz66i p6nc6ip6le monet6re din Bi6na;

2. La of66ic6ele monet6ri din Milan6, Ven66ia si A66a-Iz6ia.

3. La kassa 6mp6rez6n6t6 de prod66erea de sare si de v6nes6e min6rar6: din Hal kari e tot6 deodat6 si 6aktoria de v6ndere;

4. La kassa de 6aktorie mi de p6dz6ri din Neusohl, si

5. La kassa de miniere de p6dz6ri: si domnie din Baia mare.

Baron6z6 de Br6k m. n.

Decret6z6 m6i6stereiz6li de 6inande din 10 Ianuarie 1859 pentru t6te cerile imperi6lii, despre tim6r6z6 at6st6t66elor6 kari d66e s6 se ad6k6 pentru 6e-

6it6m6rea kond66iz6n6lor6 supre a p6tea 6i sk6t6it6 d6nz le6e de dat6rin6a 6ener6re de a intr6 6n mil66ie.

Supre a del6z6tra ped66ele ce s'ar p6t6 pas6e, se 6a6e k6nosk6t6 k6mk6 at6st6t66ele kom6iz6n666ilor6, p6o66ilor6, m. c. l. kari ne tem6iz66i instr6k6iz6ne6i of66ic6ale, p6v666ore ce s'a 6o6t6 6m666 la Nr. 167 — d66e s6 se ad6k6 de k6tr6 6ei scup6m6 la mil66ie supre a kon6tata kond66iz6n6le ce sk6t6 pres6k66e pentru de a p6tea 6i sk6t6it6 d6nz le6e de dat6rin6a 6ener6re de a intr6 6n mil66ie, sk6t6 sk6t6ite de tim6r6 d6nz analo6ia post. tar. 162, 6nce p6zmai ama d6k6m6ba p6 se va mai 6a6e de 66n66ele vr6z6 al6t6 666.

Baron6z6 de Br6k m. n.

Blasiu-in 11. Februarie 1859.

Cugetu ca va fi tempulu 6a se mai atingem6 cate ceva si despre progresulu ce face tenerimea n6stra in scientia in sc66ele n6stre de aci, ca cu a6estu mod6 se se faca destulu si asteptarei publiculu nostru, carele cu incordare neapusa asteapta se audia fama in66ur6toria despre generatiunea cea crescunda. In dilele dein urma ale lun6i lui Ianuarie a. c. decusera esamenele semestrali in clasele gimnasiali. Tenerimea n6stra gimnasiala, de si in p6rivintia lipsei de midiol66ele vietiei nu se p6te pune in paralela cu tenerimea scolara a noce unei alte natiuni, totusi face progresu in66ur6toriu; multi de intre bietii scolarii nostri intre crunte sudori studiendu, mai suntu necesitati a suferi si 66me, si alte lipse in respectulu imbrac6mintei; inae totusi nu desper66ia dein causa meser6t6iei, ba in6a cu mai mare zel6 se nevoliescu a corespunde chiamarei lor6.

In 7 si 8 Februarie a. c. se tienura esamenele si in sc66ele normale, unde earasi tenerimea de acolo preste totu, si mai cu disintune celi cein clasa a 3. normale d6dera dein t6te ramurele de invetiatura propuse respunsuri, ce multumira deplinu, asteptarea mai marilor si a inveti6torilor6 lor6, semnu invederatu, ca sementia cea buna a inveti6torilor6, aruncat6 cu multe ostenele a cad6utu asem6n6 p6 pamentu fructiveru.

V6rb6indu cu anima plina de bucuria despre progres6le tenerimei n6stre in scientie, a carora martoriu si eu de mai multi ani sum fortunatu a fi, si ved6endu portarea ei cea len6, asiediat6, dom6la, si respect6tarea de legi si mai mari; inae de alta parte de multeori si of66eindu doin a6ema si compatim6indu meser6t6tea inveti66e6ilor6 nostri nascuti dein parenti meseri, cari numai dein dorentia curat6 si determinarea solida de asi lumina mentia cu inveti6turi si a-si nobilita an6ma, alearga la palestrele muselor6; mi viene in mente idea si dorintia, ca catu de frumosu, inaltu si nobilu ar fi, candn am fi si noi binecuv6ntati cu unii mecenati patr6nsi de binele umanitat6iei, cari catu de catu se mai intendia in unu mod6 au in altulu, cate o mana de ajutoriu, fiecare dupa potentia la unii teneri distinsi p6rein moralitate si progresu. De viu esemplu in a6estu respectu ne aru putea servi alte natiuni, care ingrijiate de binele filoru vietiei sale, cu mar6nimosia contribuescu si sustien6 cate unu teneru p6re la scoli, seau facu fundatiuni totu spre asemenea scopu multu. Nu volui a dice cu a66ta ca d6ra si intre poporulu nostru tocmai nu se aru afla 6ei colea cate unu barbatu demnu de t6ta stima, carele cu mana libera imparte ajutoriu unor6 teneri lip6iti, inae numai atate volui a dice: ca a6estia au unu fenomenu f6rte raru, supt orisonulu neamulu nostru, si cu poteri unite se aru putea face mai multu.

r. u.

*) III. 10. 6m6it6 si 6ped6it6 6n 22. Ianuarie 1859.

dine, се кэвине а преміте ши нічі програма; еаръ дескриереа маі пе ларгъ се ва репродуе преоте пэцинъ де кэтръ тоте жърнале локале*).

Програма дитокмітэ де кэтре консіліалэ адмінісеративэ ексграордінарэ пентрэ солемнітатеа прііміреі Мъріі Сале Александру Іоанъ І, Домнвалэ прінціпаторэ — Молдавіа ши Валахія, дп капітала.

Бъкрешті, ла Феврваріе 1859.

1. Ла дитвалэ рондэ ал шоселеі Киселефъ се ва ашеза знъ кортэ къ кабінь, знде Мъріеа Са се ва коборж дп трэсхра де дрэмэ;

2. Дитжмніареа ла кортэ се ва фаче:

a). Де Консіліалэ мніціпалэ ал капіталеі, къ пжне ши оаре, дэпъ обічеі, дїндэсе ши знъ діскресъ де кэтре D. Президентэ ал мніціпалітэціі, погрівітэ къ оказіеа;

b). Де Шефалэ ошгіреі дпсодітэ де ставвалэ домнескэ ши ставвалэ остъшескэ, кълэрі;

c). Дп фаца кортэвалі ворэ фі дпшірвіте знъ ескадронэ де кавалеріе ши дохъ баталіоне де інфантеріе;

3. Дэпъ чітіреа діскрозвалі, се ва пжне дп діспосіціеа Мъріеі Сале о каретэ къ патрэ каі ши знъ калэ де кълэріе, пентрэ інтраре дп капіталэ;

4. Кортеціалэ ва порні кэтре мітрополіе дп кіпвалэ врэмторіэ.

a). Жандармеріа;

b). Президентвалэ Мніціпалітэціі, Ворніквалэ де орашэ, ши Ворніквалэ де темніце кълэрі;

c). Корпораціле къ стеагэріе лорэ ши ешарпеле;

d). Знъ ескадронэ де кавалеріе;

e). Мъріеа Са Домнвалэ дпконціратэ де ставвалэ домнескэ ши остъшескэ кълэрі; авжндэ пе Шефалэ Поліціеі дп стьнга;

f). Дохъ баталіоне де Інфантеріе ворэ дпкеіа кортеціалэ.

Дп тімпвалэ мерцеріі дела варіерэ пжпэ ла сьжнта Мітрополіе, клопотеле се ворэ траце пе ла весерічі

5. Ажпгндэ дп ачеастэ рьндэвалэ ла оф. Мітрополіе, Мъріеа Са ва фі пріімітэ дп вісерікэ де Емененціеа Са Прііптеле Мітрополітвалэ, де DD. Мемьріі Адънъріі націонале; де DD. Міністріі ши де дпалдіі фокціонарі, знде сь ва севърші Те Деум; апоі трекжндэ дп сала адънъріі се ворэ дпфьціша Мъріеі Сале къвінчоселе феліцітаціі дп партеа азгорітэцілорэ пьваліе.

9. Дэпъ сьжршіреа ачестеі церемоніі DD. Міністріі пречедеазъ сінгрі пе Мъріеа Са ла палатвалэ де ресіденцэ, знде'лэ пріітескэ.

7. Сеара ва фі ілзмінаціе маре, ши ла театрэ се ва да о репрезентаціе погрівітэ къ оказіеа.

8. Се ва да ши знъ валэ дп сала театрэвалі де кэтре мніціпалітате, дп зїоа че се ва хотэж пентрэ ачестеа.

Міністрэ дп пьнтрэ алэ Църіі Ротънешті
Ніколае Голескэ.

Домнвалэ Александру Іоанъ Кьза есте знъ бэрватэ дп врестэ де 39 ані, де статэръ міжлочіе, де о компакціне сьпътосъ, фаца чеваші брпнетэ, чі пькэжтэ, дїнореа трьпвалі остъшескэ, мішкареа спрінтелэ; актівітатате непрецътэторе де зі де ппнте віецїреа сїмплэ пемьїестрітэ.

Маі дпколо Домнвалэ Кьза пе кэтэ есте де афавіалэ дп соціетате, пе атэтэ е северэ ши стржнсэ дптрэ тотэ че прівеште ла сервіціалэ пьвалікэ. — Дпченпндэ дела остъшїмеа церей де тоте артеле тоте дірегьторііле пьваліе аз пьсэ Домнвалі Кьза жьрмжнтвалэ де кредіцэ дпкэ маі 'напте де а кьлка т. са пе пьжнтвалэ цьрей ротънешті; еаръ клервалэ дптрегэ алэ помеште — дппрезпъ къ соціа оа Елена — дп офіціалэ дпмпежескэ.

Дп 18, 7 Февр. дпкоче кьпітала ера дпдеосітэ де оспеці веніці дп тоте дїнэтрїле церей.

Тоте ачестеа соленітэціі ши възкрїі дпсэ тревзеа сь фїе ши еле ка тоте алтеле дп лэте, адъмьрїте де знъ пворэ посомотржтэ ачелаш прьвіне дела дпдеваліе каре маі цїнэ дп прівїнда рекьпштерїі Домнвалі; пентрэ къ нїменї пж поте преведеа кьм ва еші вотвалэ челорэ маі позъ копферїнде дп Паріе. Дптр'ачеа націзнеа мерце прежтм ведемэ, тотэ дпнапте, тотэ маі департе Домнвалэ асемеенеа. Каре ворэ фі врэмріле? Ачестеа о штіе пьмаі Дзеж. — Декамдатэ дпсемежтэ дп ачестэ прівїцэ пьмаі чеаа че „Націоналвалэ“ зїче дп Nr. сьж дп 5, 17 Февр.

Бъкрешті, 4 Феврваріе. Нэ штімэ дака фїе каре дп мемьріі камерїі аз сїмцітэ дестэлэ де віне мьрїмеа актэвалі дп 24 Іанваріе; постерїтатеа ва сїмціі ши маі віне ачестэ актэ, ши зїоа де 24 Іанваріе ва рьжнеа зна дп челе маі тарї зїле але історїеі поастрэ. Дарэ къ кэтэ актэлэ есте маре, къ атэтэ пої

ам кьдеа дп окїі постріі ши ал постерїтэціі, дака нэ вомэ коптіпжа алэ сьсїїнеа къ деотэж тьріе ши енерціе. Нэ е дестэлэ ка чїнева дптр'о орэ възпэ, сь факэ знэ актэ възпэ; чї тревзе алэ зрїма апої дп тоте копсекїнцеле лэї. Дорїмэ ка атэтэ камера кэтэ ши гьвернвалэ сь се арате акжтм къ тоте енерціа черэжт спре а сьсїїнеа воїнда націзнеї. Ачестэ націзне о'а пропжпдатэ дп модвалэ челэ маї солемнэ. Воїнда са есте іревокабілэ; кьчі еа нэ есте знэ копїлэ ка сь дезїкэ мжїне, ачееа че а зїсэ астэзі. Нэмаї о пьтере матеріалэ дп поате дпфржїце астэ воїндэ. Дпсэ, граціэ черэвалі! трактатвалэ дп Паріе пе гарїптеазт дп коптра асемеенеа знел пьтерї, ши, пе де алтэ парте, акжт аз трекэжтэ секоліі кьндэ алте нації маі тарї дпші імьжнеа воїнда лорэ, къ сфорца, знзі попорэ че череа а віецїі къ воїнда са нормалэ. Де ачееа тоате сгомотеле че се респьндескэ де кэтре знїі алдіі, къ кэтаре пьтере дпші препарэ оштіріле кэтре пої, къ чеаа лалтэ асемеенеа е отьржтэ а рефьса къ орї че предэ чеаа че амэ фькэжтэ, къ алтеле стрїгэ ла кьлкареа конвенціі, сьптэ кэрате інвенціі фьрэ нічі знэ фондэ. Пьтерїле гаранте аз сь се адъне дп о позэ копферїндэ ла Паріе, знде, къ тоте рьчелала че чере о асемеенеа діскэціе, къ трактатвалэ дп Паріе ши къ конвенціа де ла 19 Августэ дп мьпэ, ши авьндэ дп ведере трактателе поастрэ пе каре дпшіле ле аз гарантатэ, аз еж жьдече деспре леціїмітатеа актэвалі пострэ. Ачестэ жьдекаре, сьптемэ оїгьрі, ва фї дп фавоаре поастрэ.

Кэ тоте астеа, нэ пе пьтемэ опрі де а манїфеста дорїнда ка ши гьвернвалэ пострэ сь азэ трїміші чева авокаці ал сел, ка сь оьсїїнэ ши сь апере дрепэтрїле поастрэ, ши алдереа пьстрэ. Дп Молдова с'а ши трїмісэ D. B. Александрі, ла Паріе, спре ачестэ сконэ. Нэ штімэ пентрэ че ла пої нэ се грьвеште а се фаче тотэ асемеенеа, а се трїміте адїкэ ла Паріе ши ла челе лалте кьрці, дохъ саз треї персоне спре а лькра. Поате къ алдіі ворэ лькра дп коптра актэвалі пострэ; де че ши пої-сэ нэ авемэ пе алдіі каре се лькреже дп фаворе? Ачестеа пі се паре къ ар фї зрїентэ; фїїндэ къ пі се паре къ нэ ар тревзі де локэ оз лэсэжтэ алтора а пе сьпа пе дінафарэ, пе кьндэ пої стьмэ къ мьїїїле дп сьлэ. Тотэ дп ачестэ пьптэ де ведере, пе паре рьж къ нэ се грьвеште трїмігереа депьтаціі ла Константінополэ. Сьптэ дежа 12 зїле дькьндэ Домнвалэ о'а алесэ, ши дпкэ депьтаціа нэ а плекатэ. Апої оз пе адъчетэ амїпте къ дп терменэ де о лэпэ дпрестїтэра тревзе датэ; прїп зртаре депьтаціа тревзе а фї ла Константінополе маї 'напте де еопїрареа лэнеї. Дп локвалэ мемьрвалі че дпсеште поате сь се пьтеаскэ знэ алтэлэ, ши дака дп камерэ нэ оз ва пьтеа, нэ ведемэ кьжжнтвалэ пентрэ че нэ с'ар пьмі афарэ-дп камерэ; кьчі нїмікэ нэ пе овлігэ а трїміте кіар дп камерэ, де знде къ тоате астеа авемэ дьої.

СЕРБИА. Белградэ, 11 Февр. Сьрвії доведірэ де позэ къ штіж че ва се зїкэ аэпномїж; Порта адекэ дптрї пе Прїнцвалэ Мілошэ къ бератэ ка кьм ар фї депьмітэ де сїне, еарэ скьпчїна протестэ асьпра ачестеї депьмірі сїїндэ, ка сь се рекьпоскэ де Портэ, къ елэ е алесэ де націзне ши дпкэ моштенїторїэ. — Мілошэ лэьндэ оказьвалэ а емїсэ о прокїжтэчэне, дп каре зїче, къ дэпэ кьм а елібератэ елэ Сьрбіа аша ва шті а о ши гьверна ши фєрікїчі, ши се проклатэ пе сїне дп коптра бератэвалі де моштенїторїэ, ши пе фїз сьж де клїрономэ, компжне знэ міністрэ позэ къ прешед. Магазїновїч мїл. де естерне, ши Іоановїч де интерне. Пе окьпчїпэ еа десфькэжтэ Мілошэ, дэпэ че а трактатэ віне депьтаці, ши а ревокатэ месэра пентрэ скотереа дп царэ а славїлорэ азстрїачї. Знэ комїтетэ де вр'о 35 де депьтаціі ретасэръ дп скьпчїпэ пе лэпгэ гьвернэ. Вьчїчэ с'а пьсэ ла прїнсоре пентрэ фьртішгэ де банї ерарїалі ши продїцізне ши с'а датэ жьдекэціі дпкэ де кэтрэ скьпчїпэ.

РЕГАЛЭЛЭ САРДИНЕІ.

Дп а. 1796 Дїректорївалэ челэ дпфрїкошатэ алэ Франдеї депьмі пе Наполеон Бонапарте, знэ жьне де 27 ані де генералїсїмэ алэ арматеї дп Італїа. Ачелэ Бонапарте вьтэ дп Апрїле дп кьрсэ де 13 зїле ла чїпчі пьптрї пе азстрїачї ши пе сардіненї. Атэпчі Вікторэ Amadex, кареле ши пьлэ атэпчі се пьртасе къ вілєніе ши пе'кредере кэтрэ азстрїачї, карї еарьш пьї ва да нічі еї крезьмьнт, сьзрїатэ де порочїреа армелорэ лэї Бонапарте, жлэ рьгэ пе ачестеа де паче, кареа і се ши дете, дпсэ сьж кондіціїні фортэ аспре, дптре каре челе маї де фьрпте ши маї апьотэоре аз фостэ Рецелле: Сардінеї перде дькатэлэ Савандїеї ши комїтатэлэ Ніцца, пе каре ле іа Франца; дэ тоте фортэрецеле церей сале пе тімпэ педетермінатэ дп мьїїїле францозїлорэ; ласэ тотэодатэ дрэмэ дескїсэ прїп тотэ дьра лэї пентрэ армата францозескэ дп марьрїле ачелєїа кэтрэ Італїа ши Австрїа. Зртареа ачестеї пьчі а фостэ, къ домніторїі дькателорэ Пармеї, Моденеї, Тосканеї ши а отэвалі вісерїческэ аз фостэ констржпші а се сьжне ши еї ла воїнда лэї Бонапарте, ка сь факэ къ церїле лорэ кьм жї ва пьчелє. Де аїчі дпколо францозїлорэ леа фостэ зшорэ а се арпка къ тоте пьтереа пе азстрїачї;

* Дп „Ost deutsche Post“ дп 19 Февр. се іві знэ anachronismъ рїдіквалэ, дэпэ каре А. І. Кьза дпкэ ла 12 Февр. дїпэсе дптрареа са дп Бъкрешті Амьїреа се фькэ прїп Телеграфэ.

